

کتاب‌های فارسی دوره ابتدایی

زهره نعیمی نژاد

پاییز ۹۵

سرشناسه	: تعیمی نژاد، زهرا
عنوان و نام پدیدآور	: کتاب‌های فارسی دوره ابتدایی
مشخصات نشر	: موسسه اندیشه کامیاب ایرانیان ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۸۵ ص.
شابک	: ۶-۰۸۶-۴۵۳-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فپای مختصر
یادداشت	: فهرست‌نویسی کامل‌ترین اثر در نشانی : http://opac.nlai.ir قابل
	: دسترسی است
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۵۳۳۴۵۵*

عنوان کتاب	: کتاب‌های فارسی دوره ابتدایی
ناشر	: موسسه فرهنگی انتشاراتی اندیشه کامیاب ایرانیان
دفتر انتشارات	: تهران - خ انقلاب - پیچ شمیران - خ نور محمدی - پلاک ۳۷- واحد ۱۲ - ۷۷۶۴۱۰۸۹ - Email:e_a_kamyab@yahoo.com
مؤلف	: زهرا نعیمی نژاد
ویراستار	: محبوبه رضاعلی
مدیر تولید	: موسسه آموزشی خوارزمی
صفحه آرا	: نادر حداد احمدزاده نیک قلب تنها
طراح جلد	: امیرحسین سمیعی
شمارگان	: ۱۰۰۰
نوبت چاپ	: اول، ۱۳۹۵
چاپ و صحافی	: موسسه آموزشی خوارزمی
ناظر چاپ	: مهندس پیمان عباسی
قیمت	: ۱۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۶-۰۸۶-۴۵۳-۶۰۰-۹۷۸
ISBN. 978-600-453-086-6

مقدمه

کتاب درسی به عنوان تنها رسانه‌ای که نقش هدایت فعالیت‌های یاددهی - یادگیری را در کلاس ایفا می‌کند دارای اجزاء و عناصری است و ارتباط منطقی و صحیح عناصر یک کتاب درسی به کارایی آن در آموزش کمک شایان توجهی می‌کند اهداف، محتوا (شامل متن نوشتاری، تصاویر، نوارها، جداول) و تمرین‌ها سه بخش مهم یک کتاب درسی را تشکیل می‌دهند. محتوا و تمرین‌ها باید در جهت تحقق اهداف کتاب درسی باشند.

آموزش از اساس بربر نیازهای بشر است. بدون آموزش، هیچ جامعه‌ای نمی‌تواند به بقای خود ادامه دهد. نیاز به آموزش با نیازهای اولیه نظیر خوراک، پوشاک و مسکن قابل مقایسه نیست، زیرا فراهم کردن آموزش مناسب، بسیار پیچیده‌تر و دشوارتر از تدارک غذا، لباس و سرپناه مناسب است. به همین دلیل آموزش نمی‌تواند با کوشش و خطا شکل گیرد آموزش موثر و سودمند نیازمند طرح و برنامه است. در طول تاریخ کسب مهارت‌های زندگی یکی از هدفهای آموزشی به شمار آمده و یکی از رشته‌های معلمان و والدین کسب توانایی مهارت‌ها از سوی دانش آموزان بوده است. روانشناسان و نظریه پردازان مختلف نیز همواره بر اهمیت فعالیت‌های وابسته به آموزش مهارت‌های زندگی در ایجاد یادگیری مفید و موثر تاکید داشته‌اند. تعلیم و تربیت زمینه‌ساز پرورش استعدادها، یادگیرندگان برای یافتن راه حل‌هایی برای حل اثر بخش مسایل گوناگون زندگی است. نظام‌های آموزشی امروزی باید نیروهایی را تربیت کند که در درک دنیای پیچیده موجود، توانمند، آگاه، مدیریت و رهبری آن، خلاق و مبتکر باشند و منطقی رفتار نمایند. اگر آموزش و پرورش رویکردهای نظام برنامه‌ریزی درسی و تدوین برنامه درسی و معلمان در حوزه علمی خود نگاهی به پرورش یادگیرندگان برای کسب مهارت‌های اجتماعی خود نداشته باشند فعالیت یاددهی یادگیری بی ثمر خواهد بود. هدف آموزش و پرورش تربیت دانش آموزانی است که کاشف و حلال واقعی مسائل زندگی خود باشند و متفاوت بیاندیشند درس خواندن را نوعی پژوهش تلقی کنند و از پرسیدن و طرح سوال لذت ببرند. مهارت‌های شناختی و عاطفی حرکتی فرایند

پیچیده است که در آن نیاز به یک فرد برای هماهنگ کردن تجارب قبلی، دانش، فهم و شهود، به منظور برآوردن خواسته‌های وضعیت تازه است. کاربرد شیوه کسب مهارت‌های شناختی، عاطفی و روانی - حرکتی در تدریس، در حقیقت مهیا کردن شرایط و زمینه‌ها برای تحقق جریان یاددهی و یادگیری فعال می‌باشد در فرایند یادگیری فعال این فرصت به فراگیران داده می‌شود تا توانمندی‌های خود را در زمینه برنامه‌ریزی، فرضیه‌سازی، پیش‌بینی، کاوش، استنباط و کسب تجربه‌های گوناگون علمی تقویت نمایند یادگیری از این طریق سبب یادگیری عمیق‌تر شده و دانش آموز به خاطر مشاهده شواهد عینی و فهم مستقیم مفاهیم، نظریه‌ها و قوانین نسبت به تکوین یا تغییر نظریه‌های علمی درک بهتری پیدا می‌نماید. مهارت‌های شناختی، عاطفی و روانی - حرکتی فرایندی است که فرد با شناخت و رفتار هدایت شده و با کمک راه حل‌های موثر یا سازگاران به نتیجه مطلوب می‌رسد.

صاحب نظران هدف‌های تربیتی را شامل سه حیطه شناختی، عاطفی و روانی حرکتی می‌دانند. در نظام‌های آمرسی تمرکز نظیر ایران، محتوا در قالب کتابهای درسی ارائه می‌شود و کتب نقش اساسی در توسعه محتوا دارند و فقدان آن موجب سردرگمی فراگیر و مربی می‌شود و ارزشیابی نیز از محتوای کتاب است و شاید بی دلیل نیست که این نظام‌ها را کتاب محور می‌گویند. کتاب درسی مرجع رسمی مورد استناد برای تعیین محتوا و برنامه آموزشی بوده و راهنمای عملی برای کارگزاران آموزش محسوب می‌شود.

۵	مقدمه
۱۱	فصل اول
۱۱	آموزش ابتدایی
۱۲	برنامه درسی
۱۲	تعریف برنامه درسی
۱۳	برنامه درسی به عنوان فهرست رئوس مطالب
۱۳	برنامه درسی به عنوان محور
۱۴	برنامه درسی به عنوان فرآیند
۱۵	طراحی برنامه درسی
۱۶	الگوی مبتنی بر موضوع برای درس مدون به عنوان منبع اطلاعاتی
۱۷	الگوی مبتنی بر دانش آموز به عنوان منبع اطلاعاتی
۱۸	الگوی مبتنی بر جامعه به عنوان منبع اطلاعاتی
۱۹	سایر طرح های برنامه درسی
۲۴	فصل دوم
۲۴	تحلیل محتوای کتاب های درسی
۲۵	تحلیل محتوای توصیفی
۲۵	تحلیل محتوای ارتباطی رسانه های آموزشی
۲۷	تحلیل محتوای استنباطی رسانه های آموزشی
۲۷	تعریف یادگیری
۲۸	تغییر یادگیری در مراحل رشد
۲۸	آیا یادگیری به تقویت وابسته است؟
۳۰	نظریه نگرش در یادگیری
۳۱	فرایندهای زیستی
۳۱	فرایندهای شناختی
۳۲	فرایندهای عاطفی، اجتماعی

۳۲	الگوی رشد با توجه به دوره‌های حیات
۳۲	نوزادی
۳۲	کودکی اولیه
۳۳	کودکی میانی و پایانی
۳۳	نوجوانی
۳۳	بزرگسالی اولیه
۳۵	فصل سوم
۳۵	تغییرات مؤثر بر فرایند رشد
۳۹	رشد جسمی - اجتماعی
۴۱	رشد چهارم
۴۱	ویژگی‌های عاطفی، شناختی، حرکتی کودکان ۶-۱۱ ساله
۴۲	ویژگی‌های عاطفی کودکان ۶-۱۱ ساله
۴۳	ویژگی‌های شناختی کودکان ۶-۱۱ ساله
۴۵	ویژگی‌های حرکتی کودکان ۶-۱۱ ساله
۴۹	تفکر
۵۲	کارکردهای اصلی تفکر
۵۲	راهبردهای تفکر
۵۲	اعمال و کارکردهای شناختی
۵۳	اعمال و کارکردهای فرا شناختی
۵۴	انگیزه
۵۵	فصل پنجم
۵۵	طبقه‌بندی بلوم از اهداف آموزشی
۵۵	حوزه شناختی اهداف آموزشی
۵۶	حوزه عاطفی اهداف آموزشی
۵۷	حوزه روانی - حرکتی اهداف آموزش
۵۸	اصول حاکم بر برنامه‌ی درس فارسی در دوره‌ی ابتدایی
۵۹	اهداف مشترک برنامه درس فارسی با دیگر برنامه‌های درسی
۵۹	هدف‌های کلی برنامه‌ی درس فارسی در دوره‌ی ابتدایی
۵۹	الف- حیطه‌ی شناختی:

۵۹	ب- حیطه‌ی عاطفی:
۶۰	ج- حیطه‌ی مهارتی:
۶۱	فلسفه‌ی وجودی، ماهیت و ساختار ماده‌ی درسی
۶۲	اهداف کلی برنامه‌ی درس فارسی پایه‌های چهارم، پنجم و ششم ابتدایی
۶۲	الف- حیطه‌ی شناختی:
۶۲	ب- حیطه‌ی عاطفی:
۶۵	فصل ششم
۶۵	سوابق مرتبط
۶۷	نوریان، محمد
۶۷	کیوان، سلاما
۶۹	قادر، مصطفی
۷۲	شکوهی، راحله
۷۲	مرادی، منیره
۷۳	قندیلی، جواد
۷۴	تقی‌پور سهل‌آبادی، حبیب‌الله
۷۵	محمودی، رضا
۷۷	ایراندخت کلبعلی
۷۹	منابع و مآخذ
۷۹	منابع فارسی
۸۵	منابع غیر فارسی